

SVAGT RESULTAT TROTS TRAFIKÖKNING

När vi summerar årets första nio månader kan vi konstatera att det går bra för flyget; ackumulerat är ökningen av antalet luftrumrörelser drygt fem procent högre än i fjol och uppgår hittills till totalt 575 000. I september var det månadsrekord med över 70 000 rörelser. Trots rekord i luften och att det går bra för flyget i Sverige redovisar LFV ett svagt resultat för perioden och prognosen för helåret är ett negativt resultat.

LFVs omsättning under perioden uppgick till 2,1 miljarder kronor (2,1) och resultatet efter finansiella poster blev -5 miljoner kronor (104). Rörelseresultatet var blygsamt positivt, 13 miljoner kronor. Avgiftssystemets konstruktion för en route-avgifter är så utformat att det högre antalet rörelser endast får ett begränsat genomslag på luftfartsintäkterna. Precis som vid halvårsboks slutet är det engångseffekter, ökade rörelsekostnader samt låg inflation och ränteläget som påverkar såväl indexering av avgifter som pensionskostnader och resultatet negativt.

LFV ökar kundnyttan

LFV satsar offensivt på att kunna erbjuda högkvalitativa flygmätningstjänster. Det finns ett stort behov både internationellt och nationellt. Genom LFVs investering i ett nytt system ökar kapaciteten och effektiviteten.

LFV har lång erfarenhet av uppdrag i Thailand och jobbar nu på uppdrag av Aerothai med att förbereda och anpassa Thailands flygtrafiktjänstleverantör för övergången till ett nytt operativt system för flygtrafikledning sommaren 2018.

LFV har under perioden lagt ett bud på flygtrafiktjänst vid ATS Halmstad. Vi avvaktar besked.

Försvarsmaktsövning och regeringsuppdrag

Försvarsmaktsövningen Aurora genomfördes i september. Tack vare att både LFV, Försvarsmakten och flygbolagen hade förberett sig väl gick trafiken till och från flygplatserna inom luftstridsområdet – i huvudsak sydöstra Sverige och Gotland – i stort sett enligt tidtabell.

Det pågår ett arbete inom LFV med regeringsuppdraget återupptagen totalförsvarsplanering. För LFV som en del av det civila försvaret handlar det om att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och att bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld. Den sista december i år ska LFV leverera en plan till regeringen för hur denna förmåga ska vara återupptagen år 2020.

Nytt torn stärker Vidselbasen

Vidselbasen i Norrbottens inland är Europas största militära övnings- och provområde. I slutet av augusti invigdes det nya flygledartornet. Tornet är högre än det gamla och med en bättre placering i förhållande till banan. Jag gläds med mina medarbetare som har fått en mycket bättre arbetsmiljö och att det nya tornet ger LFV förutsättningar att leverera flygtrafiktjänst av hög kvalitet under lång tid framåt.

Stort intresse för flygledarutbildning

Vi har stora pensionsavgångar framöver och LFV har därför beslutat att ta in tolv elever till flygledarutbildningen under 2018. Intagningsperioden är avslutad och det var ett glädjande stort intresse.

Positivt var också beskedet från Transportstyrelsen att LFV nu har fått ett operativt godkännande för fjärrstyrd flygtrafikledning på Sundsvall Timrå Airport. Nu jobbar vi vidare med ansökan om drifttillstånd för Linköping City Airport som är nästa flygplats på tur för fjärrstyrd flygtrafikledning.

LFV firar i år 70-årsjubileum. Lika länge har LFV levererat smarta tjänster och lösningar och möjliggjort säkra flygningar i svenskt luftrum. Det ska vi fortsätta med.

Ann Persson Grivas
Generaldirektör

FINANSIELL SUMMERING

Periodens resultat

Resultat efter finansiella poster uppgår till -5 mkr (104) och är i linje med förväntat trots resultatförsämringen jämfört föregående år. Förväntade faktorer som påverkat årets lönsamhet i negativ riktning är ökade pensionskostnader – delvis som konsekvens av det låga ränteläget – lägre lönsamhet inom de kommersiella verksamheterna samt ökade avskrivningar.

Utöver detta har ett antal engångsposter påverkat resultatet negativt. Detta gäller till exempel en försiktigare bedömning av fordringar och upplupna intäkter. Retroaktiva korrigeringar inom ramen för avgiftssystemet för flygtrafik-tjänst en route har också påverkat resultatet negativt.

Flygtrafiken

Antalet luftrumsrörelser i september 2017 innebar ett nytt "all time high", närmare bestämt 70 122 rörelser i svenskt luftrum. Ackumulerat har trafiken ökat med 5,4 procent jämfört samma period 2016.

LFVs fakturering till flygbolagen baseras på service units, som har haft en ännu starkare utveckling. Antal service units ökade hittills under året med 6,7 procent. Alla faktorer som påverkar utvecklingen av service units ökar, det vill säga antal flygningar, flygplanens vikter och de sträckor som flygs i svenskt luftrum. Mest bidrar längre flygna sträckor.

Rörelseintäkter

Rörelseintäkterna uppgår till 2 133 mkr (2 148). Trafikökningarna ger LFV ökade intäkter, men med det regelverk som gäller finns en inbyggd trafikriskdelningsmekanism. Den innebär att LFV får behålla intäkterna fullt ut för trafikökning upp till 2 procent jämfört med den prestationsplan som gäller för 2015 – 2019. För trafikökningar mellan 2 – 10 procent får LFV behålla 30 procent av de ökade intäkterna. Resterande del kommer flygbolagen tillgodo genom sänkta avgifter. Situationen är nu i det sistnämnda läget. Sammantaget är de trafikrelaterade intäkterna något lägre än förra året till följd av valutakurseffekter, inflationskorrigeringar och andra förändringar inom avgiftssystemet.

I kommersiella intäkter ingår ersättning från intressebolaget NUAC med 537 mkr (545). Ett motsvarande belopp återfinns som kostnad under "Diverse externa kostnader". LFV köper flygtrafikledning av NUAC och får samtidigt ersättning för personal och utförda tjänster. Intäkter från kommersiell verksamhet är lägre än 2016. Den internationella verksamheten visar lägre omsättning till följd av förnyade avtal, en försiktig värdering av fordringar samt färre uppdrag. Även den inhemska marknaden med flygplats- och teknikuppdrag har en lägre omsättning, men är i en förändringsfas för att kunna ta omhand ett ökat antal uppdrag.

LFV aktiverar från och med 2017 egen nedlagd tid på investeringsprojekt. Värdet av aktiverad egen tid uppgår hittills till 20 mkr.

Övriga rörelseintäkter avser främst bidrag från Trafikverket och EU för finansiering av forskning och innovation och sär-

skilda projekt vilka godkänts för INEA-finansiering. INEA-bidragen uppgår till cirka 13 mkr, varav merparten beräknats återföras till avgiftssystemet genom sänkta avgifter.

Rörelsekostnader

Rörelsekostnaderna uppgår till 2 120 mkr (2 074). Generella löneökningar samt ökade kostnader för pensionsavsättningar är de främsta orsakerna till kostnadsökningen. Detta tillsammans med ökade avskrivningar bland annat för de anläggningar som tagits i bruk det senaste året.

Diverse externa kostnader är något lägre än föregående år främst på grund av mindre kostnader för flygledarutbildning samt mindre nyttjande av externa tjänster inom såväl konsulttöd som IT-tjänster.

Finansiella poster

Finansnettot uppgår till -15 mkr (28). Försämringen hänförs till ränta och indexering av pensionsskulden.

Räntabilitet och soliditet

Räntabiliteten på eget kapital efter skatt är negativ. Soliditeten uppgick vid periodens slut till 11 procent (13).

Investeringar

Investeringsutfallet uppgår till 131 mkr. Periodens största investering är radarprojektet MSSR (19 mkr) som avser uppgradering av fem befintliga radarstationer så att operatör och system får tillgång till tilläggsinformation som höjer flygsäkerheten. Andra större investeringar är löpande anpassningar av flygledningssystemet COOPANS (15 mkr) samt "Voice Communication System" (12 mkr) – ett projekt som ska ge kontrollcentralerna i Stockholm och Malmö möjlighet att fortsätta bedriva verksamheten och upprätthålla överenskommen kapacitet om ordinarie anläggning slås ut.

Helårsprognos

Den största påverkan på årets resultat för resterande del av året bedöms vara kostnader för pensioner och effekter av ändrade beräkningsgrunder för pensionsskulden. Statens Tjänstepensionsverk (SPV) väntas i november fastställa de grunder som ska tillämpas vid beräkning av pensions-skuldens storlek kommande år och en sänkning av räntan med 0,3 procentenheter är förväntad. LFVs princip är att tillämpa innevarande års beräkningsgrunder under löpande år och kommande års grunder i årsboksutslut. En sänkning med 0,3 procentenheter innebär en kostnadsökning för LFV på omkring 390 mkr, varav cirka 80 procent finansieras via avgiftssystemet och resterande 20 procent är direkt resultatpåverkande. Dessa effekter har inkluderats i resultatprognosen för januari – december 2017 i samband med delårsrapporten för juni.

Den positiva trafikutvecklingen väntas bestå även under sista kvartalet vilket inneburit att prognosen i övrigt kunnat förbättras genom ökade luftfartsintäkter med ca 10 mkr.

RESULTATRÄKNING, mkr	KONCERNEN				AFFÄRSVERKET	
	2017 jan – sept	2016 jan – sept	2017 Prognos jan – dec	2016 Utfall jan – dec	2017 jan – sept	2016 jan – sept
Rörelsens intäkter						
Luftfartsintäkter	1 449	1 460	2 263	2 202	1 449	1 460
Kommersiella intäkter	608	650	810	851	613	633
Aktiverat arbete för egen räkning	20	–	25	–	20	–
Övriga rörelseintäkter	55	37	80	96	55	37
Summa rörelsens intäkter	2 133	2 148	3 178	3 149	2 138	2 131
Rörelsens kostnader						
Personalkostnader	-1 126	-1 087	-1 614	-1 567	-1 124	-1 084
Diverse externa kostnader	-867	-884	-1 165	-1 195	-847	-879
Avskrivningar	-127	-103	-170	-148	-127	-103
Summa rörelsens kostnader	-2 120	-2 074	-2 949	-2 911	-2 098	-2 066
Resultat från andelar i koncern- och intresseföretag	-3	3	-4	0	–	–
Rörelseresultat	10	76	225	238	40	65
Resultat från finansiella investeringar						
Ränteintäkter	3	28	4	7	3	28
Räntekostnader och liknande resultatposter	-18	0	-339	-231	-18	0
Resultat efter finansiella poster	-5	104	-110	14	25	93
Skatt/skattmotsvarighet på periodens resultat	-2	-22	-1	-4	-6	-20
Periodens resultat	-7	82	-111	9	20	72

BALANSRÄKNING, mkr	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2017 30 sept	2016 30 sept	2017 30 sept	2016 30 sept
Tillgångar				
Anläggningstillgångar	2 045	2 022	2 083	2 054
Omsättningstillgångar	5 812	5 188	5 753	5 094
Summa tillgångar	7 857	7 208	7 836	7 148
Skulder och Eget kapital				
Eget kapital	844	929	821	872
Avsättningar	6 096	5 438	6 095	5 438
Långfristiga skulder	380	360	380	360
Kortfristiga skulder	537	481	539	478
Summa eget kapital och skulder	7 857	7 208	7 836	7 148

FINANSIERINGSANALYSER, mkr	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2017 jan–sept	2016 jan–sept	2017 jan–sept	2016 jan–sept
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	357	383	388	374
Förändringar i rörelsekapital	-83	-107	-115	-104
Investeringsverksamheten	-129	-96	-131	-69
Finansieringsverksamheten	98	-19	98	-19
Förändring av likvida medel	243	161	240	182
Likvida medel vid årets början	4 890	4 347	4 843	4 276
Likvida medel vid periodens slut	5 133	4 508	5 083	4 458

VERKSAMHET

Flygtrafikledning

Under de tre första kvartalen har den operativa verksamheten levererat enligt de högt uppsatta målen och i det närmaste helt utan förseningar orsakade av LfV. Det har uppnåtts trots de stora trafikökningarna. LfVs resursplanering görs utifrån prognoser som kommer från bland annat Eurocontrol. I år har trafiken ökat mer än de högt lagda prognoserna och LfV har arbetat hårt för att klara detta.

LfV har framgångsrikt deltagit i flera försvarsmaktsövningar under året och den största har varit Aurora som nyligen avslutades med gott resultat. Detta utan att den civila luftfarten har påverkats i någon större omfattning. Nyckeln till framgång är en god planering och engagerade medarbetare samt ett gott samarbete med Försvarmakten.

Flygsäkerhet

LfV uppfyller uppsatta flygsäkerhetsmål och rapporteringsviljan bedöms fortsatt som mycket bra. Under tredje kvartalet har skett ett ökat antal stängningar av främst Arlanda och Bromma, som följd av den nya kameralagen den 1 augusti. LfV har tagit fram ett förslag för att minska operativ påverkan vid olovlig drönartrafik tillsammans med branschen och avvaktar nu Transportstyrelsens godkännande i frågan.

LfVs flygsäkerhet är hög vilket är tack vare det fokuserade arbetet som görs, både i det dagliga men också i det mer långsiktiga strategiska arbetet. LfV arbetar strukturerat med fokusområdena rullbanelinring, separationsunderskridanden, luftrumsintrång, flygning utan transponder, teknik och drönare. Utgångspunkten är att arbeta proaktivt med risker istället för att invänta händelser som sedan ska utredas.

Snabbare handläggning

LfV följer upp driftavvikelse betydligt snabbare än tidigare. Det innebär en bättre återkoppling till rapportören, vilket ytterligare stärker den redan goda rapporteringsviljan.

Integration och visualisering

Flygsäkerhetsfrågorna är integrerade i samtliga LfVs processer. Visualiseringen av incidenter har gjort att det har blivit lättare att ta till sig rapporter. Händelser som inte utretts men där flygledaren gjort ett bra arbete som andra kan lära av har också visualiserats, vilket har bemötts positivt.

Digitalisering

Den digitalisering av drifhandboken som har gjorts har minskat administrationen. Arbetet för att ta nästa steg för en fortsatt digitalisering och effektivisering av den operativa verksamheten fortgår.

Medarbetare

Arbetet med att se över och koordinera kompetensförsörjnings- och resursplaneringsarbetet inom LfV har intensifierats. Årets medarbetarundersökning har genomförts. Den visar på ett bra ledarskap inom LfV i stort, och att fler tagit del av affärsplaner och verksamhetsplaner.

Effekten av arbetet med LfVs nya varumärkesplattform är att flera medarbetare ställer upp på värderingarna samt att samarbetet mellan olika grupper ökat. Områden som särskilt lyfts fram att bevaka och upprätta handlingsplaner för är stressnivån hos cheferna, engagemangsnivån samt förtroende för och information från koncernledningen.

Miljö

LfV har färdigställt en energikartläggning som genomförts enligt lagen om energikartläggning i stora företag. Kartläggningen visar att LfV redan ligger på en hög nivå, och med den som underlag kommer analys att göras för att ta fram en plan för kommande aktiviteter. Under året har LfV utbildat omkring 110 flygledare i Fuel management. LfV medverkar också fortsatt i olika miljöprojekt med andra aktörer.

LFVs STYRELSE

Vi intygar att kvartalsrapporten ger en rättvisande bild av verksamhetens kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Norrköping den 16 november 2017

Jan Olson, ordförande	Ann-Christine Hvittfeldt
Ann Persson Grivas, GD	Eva Andrén
Marie Hafström	Per Nilsson
Mats Helgesson	Peter Lennartsson
Johan Davidson	Ann-Marie Bredberg

LFV-KONCERNEN

Består av affärsverket, det helägda holdingbolaget LfV Holding AB, det av holdingbolaget helägda dotterbolagen LfV Aviation Consulting AB och LfV Norway AS samt intresseföretagen NUAC HB till 50 procent Saab Digital Air Traffic Solutions AB till 41 procent och Entry Point North AB till 33 procent.

LfV Hospitalsgatan 30 601 79 Norrköping | Tel 011-19 20 00 | www.lfv.se | lfv@lfv.se | org.nr: 202100-0795